МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЗВО «ЛЬВІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА»

Кафедра публічного урядування, практичної психології та гостинності

ОК 12 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Спеціальність: С4 «Психологія»

Освітньо-професійна програма: «Практична психологія»

Освітній ступінь: «магістр» (другий рівень)

Львів 2026

Розробник:

Любомир СОПІЛЬНИК – д.ю.н., д.т.н., професор, заслужений винахідник України, ЗВО «Львівський університет бізнесу та права»

03.09.2026р.

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри публічного урядування, практичної психології та гостинності.

Керівник навчально-методичного відділу

організації освітньої діяльності Марія СОКОЛОВСЬКА

т.в.о. завідувача кафедри Руслан СКРИНЬКОВСЬКИЙ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кваліфікаційна робота магістра (ОК 12 освітньо-професійної програми «Практична психологія») передбачає самостійне розв'язання складної задачі або комплексної проблеми у сфері психології, що супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів та характеризується невизначеністю умов і вимог. Обсяг освітнього компонента становить 10,0 кредитів ЄКТС (300 годин); кваліфікаційна робота виконується у 3 семестрі. На підставі публічного захисту кваліфікаційної роботи рішенням екзаменаційної комісії здобувачеві присуджується ступінь вищої освіти «магістр» і присвоюється кваліфікація «магістр з психології».

Атестація здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Практична психологія» здійснюється у формі атестаційного екзамену та публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи (ОК 13 «Атестація», 2,0 кредити ЄКТС). У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації; робота розміщується на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу чи в репозитарії закладу вищої освіти.

Основні параметри освітнього компонента

Параметр	Значення
Код за ОПП	ОК 12
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Вид освітнього компонента	Обов'язковий
Мова викладення	Українська
Обсяг	10,0 кредитів ЄКТС / 300 годин
Семестр і тривалість	3 семестр, 10 тижнів
Обсяг роботи	70–85 сторінок формату А4 без додатків
Форма підсумкового контролю	Публічний захист кваліфікаційної роботи
Кафедра	Публічного урядування, практичної психології та гостинності

Нормативна база

Методичні рекомендації розроблено відповідно до:

1. Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами).
2. Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.
3. Стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 № 564 (зі змінами).
4. Постанови Кабінету Міністрів України від 01.11.2024 № 1021 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
5. Освітньо-професійної програми «Практична психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої рішенням Вченої ради ЗВО «Львівський університет бізнесу та права» (протокол № 2 від 27.08.2026) і введеної в дію з 01.09.2026.
6. Навчального плану підготовки здобувачів освітнього ступеня «магістр» 2026 року вступу за спеціальністю С4 «Психологія».
7. Етичного кодексу психолога (ухвалений І Установчим з'їздом Товариства психологів України 20.12.1990).
8. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання.

Призначення кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційні роботи виконуються на завершальному етапі навчання магістрантів в університеті й передбачають:

— систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при розв'язанні конкретних наукових, педагогічних, освітніх та інших завдань;

— розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту (за необхідності), пов'язаних із темою роботи.

Кваліфікаційна робота має засвідчити рівень засвоєння магістрантами програмного матеріалу зі спеціальності та оволодіння знаннями й навичками, одержаними у процесі навчання, а також уміння застосовувати їх у практичній роботі. Публічний захист кваліфікаційної роботи, який проводиться на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії, повинен продемонструвати відповідність рівня підготовки здобувача вищої освіти вимогам Стандарту вищої освіти та освітньо-професійної програми «Практична психологія».

Вимоги до кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота має відповідати низці вимог, найважливішими з-поміж яких є:

— актуальність теми, відповідність її сучасному стану й перспективам розвитку психологічної науки та практики;

— самостійність наукових пошуків магістранта;

— окресленість наукового апарату (мета, завдання роботи, об'єкт, предмет, методи дослідження тощо);

— глибина й повнота аналізу наукової літератури з теми дослідження;

— достовірність отриманих результатів;

— аргументованість і конкретність висновків і рекомендацій;

— змістовність;

— логічність викладу матеріалу;

— грамотність, науковий стиль викладу.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Метою й головним змістом кваліфікаційної роботи магістра є самостійне розв'язання складної задачі або комплексної проблеми у сфері психології, що супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Основні завдання кваліфікаційної роботи магістра

— розв'язання конкретної наукової або науково-практичної проблеми психології, що відображає реальні запити психологічної практики;

— закріплення навичок роботи з нормативно-правовими актами, що регулюють професійну діяльність психолога, та з етичними стандартами фахівця, здійснення аналітичного пошуку й критичного аналізу наукової літератури з обраної проблеми;

— розроблення та оцінювання альтернативних підходів до розв'язання визначеної психологічної проблеми, добір валідних і надійних методів дослідження, застосування програм статистичного опрацювання та візуалізації даних;

— грамотне та логічне викладення результатів дослідження, підготовка доповіді та ілюстративних матеріалів, що передають основний зміст роботи та пропозиції автора, з подальшим публічним їх захистом.

Виконання кваліфікаційної роботи зі спеціальності С4 «Психологія» за освітньо-професійною програмою «Практична психологія» має носити логічний, аргументований характер. Робота має свідчити про глибокий аналіз досліджуваної теми та про сформованість загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, необхідних для здійснення науково-дослідницької, психодіагностичної, консультаційної, психокорекційної та просвітницької діяльності психолога.

Кваліфікаційна робота зі спеціальності С4 «Психологія» повинна бути самостійним дослідженням, гідним присудження відповідної кваліфікації — магістра психології.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до матриці відповідності програмних компетентностей обов'язковим освітнім компонентам освітньо-професійної програми «Практична психологія» виконання кваліфікаційної роботи (ОК 12) забезпечує формування таких програмних компетентностей.

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає

проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

Шифр	Зміст компетентності
ЗК2	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
ЗК3	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
ЗК4	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
ЗК8	Здатність розробляти та управляти проектами

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

Шифр	Зміст компетентності
СК1	Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та/або практики
СК2	Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості
СК3	Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності
СК11	Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях

Програмні результати навчання

Відповідно до матриці забезпечення програмних результатів навчання освітньо-професійної програми «Практична психологія» виконання кваліфікаційної роботи (ОК 12) забезпечує досягнення таких програмних результатів навчання:

Шифр	Зміст результату
ПРН2	Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів
ПРН3	Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки
ПРН7	Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях
ПРН12	Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності
ПРН13	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Організаційний процес виконання кваліфікаційної роботи складається з трьох основних етапів.

— Перший, підготовчий етап починається з вибору здобувачем теми та отримання індивідуального завдання від керівника кваліфікаційної роботи стосовно питань, які необхідно вирішити під час переддипломної практики за темою кваліфікаційної роботи. Цей етап включає ознайомлення зі станом проблеми, збирання фактичних матеріалів, проведення спостережень, експериментів, досліджень та інші необхідні кроки. Окрім цього, здобувач освоює програму переддипломної практики і завершує цей етап складанням та захистом звіту про її проходження.

— Другий, основний етап розпочинається після захисту звіту про переддипломну практику. На цьому етапі робота повинна бути повністю виконаною, перевіреною керівником та консультантами.

— Третій, заключний етап включає отримання відгуку керівника та рецензії на кваліфікаційну роботу, візи завідувача випускової кафедри про допуск до захисту, проведення (за необхідності) попереднього захисту на кафедрі, подання роботи на розгляд екзаменаційної комісії.

Відповідно до навчального плану підготовки здобувачів освітнього ступеня «магістр» 2026 року вступу зазначені етапи реалізуються у 3 семестрі: переддипломна практика (ОК 11, 18,0 кредитів ЄКТС, 540 годин) триває 12 тижнів; безпосереднє виконання кваліфікаційної роботи (ОК 12, 10,0 кредитів ЄКТС, 300 годин) — 10 тижнів; атестація (ОК 13, 2,0 кредити ЄКТС, 60 годин) — 2 тижні.

Обов'язки здобувача вищої освіти

При виконанні кваліфікаційної роботи здобувач зобов'язаний:

— своєчасно вибрати тему кваліфікаційної роботи, отримати конкретні завдання від керівника роботи на підбирання та опрацювання матеріалів, необхідних для кваліфікаційної роботи під час проведення переддипломної практики;

— на переддипломній практиці, крім виконання її програми, ознайомитися з організацією роботи психологічної служби бази практики, нормативно-правовим та етичним регулюванням діяльності психолога, умовами збирання, зберігання й захисту персональних даних досліджуваних, а також зібрати емпіричний матеріал за темою кваліфікаційної роботи;

— після складання та захисту звіту про переддипломну практику отримати у керівника кваліфікаційної роботи остаточне завдання за встановленою формою, затверджене завідувачем випускової кафедри, з'ясувати зміст, особливості та вимоги до виконання окремих питань;

— скласти та узгодити з керівником роботи календарний план-графік виконання кваліфікаційної роботи з урахуванням трудомісткості розділів, необхідності перевірки матеріалів керівником та консультантами, отримання відгуку керівника і рецензії та своєчасного подання повністю підготовленої та допущеної до захисту роботи;

— регулярно, не менше одного разу на два тижні, інформувати керівника про стан виконання роботи відповідно до плану-графіка, надавати на його вимогу необхідні матеріали для перевірки;

— самостійно виконувати кваліфікаційну роботу або індивідуальну частину комплексної кваліфікаційної роботи;

— при розробленні питань враховувати сучасні досягнення психологічної науки, використовувати валідні та надійні методики наукових і експериментальних досліджень, приймати обґрунтовані рішення із застосуванням системного підходу;

— відповідати за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань, розрахунків, якість оформлення тексту кваліфікаційної роботи та ілюстративного матеріалу, їх відповідність методичним рекомендаціям випускової кафедри, чинним нормативним документам та державним стандартам;

— у встановлений термін подати роботу для перевірки керівнику і після усунення його зауважень повернути керівнику для отримання відгуку;

— ознайомитися зі змістом відгуку керівника та рецензії й підготувати аргументовані відповіді на їх зауваження при захисті кваліфікаційної роботи.

Обов'язки наукового керівника

Науковий керівник кваліфікаційної роботи:

— дає пропозиції до тем кваліфікаційної роботи, подає їх до затвердження на засідання кафедри, а після оприлюднення тематики дає здобувачам необхідні пояснення за запропонованими темами;

— готує та видає здобувачеві завдання на виконання кваліфікаційної роботи;

— видає рекомендації здобувачу щодо опрацювання необхідної літератури, нормативних і довідкових матеріалів, наукових видань за темою роботи;

— допомагає здобувачу скласти, затверджує та контролює реалізацію календарного плану-графіка виконання кваліфікаційної роботи. У випадку суттєвих порушень, які можуть призвести до зриву встановлених термінів подання кваліфікаційної роботи, інформує керівництво кафедри для вжиття відповідних заходів, у тому числі й рішення про недопущення до захисту такої роботи;

— здійснює загальне керівництво кваліфікаційною роботою та несе відповідальність за наявність у роботі помилок системного характеру. У випадку невиконання здобувачем його рекомендацій щодо виправлення таких помилок зазначає це у відгуку;

— разом зі здобувачем надає завідувачу випускової кафедри підготовлену здобувачем і перевірену ним та консультантами роботу для допуску її до захисту;

— готує здобувача до захисту кваліфікаційної роботи.

Відгук керівника та рецензія

Відгук керівника кваліфікаційної роботи магістра складається у довільній формі із зазначенням:

— головної мети кваліфікаційної роботи;

— відповідності виконаної кваліфікаційної роботи поставленим завданням;

— ступеня самостійності при виконанні кваліфікаційної роботи;

— найбільш важливих теоретичних і практичних результатів, апробації їх (участь у конференціях, семінарах, публікація у наукових журналах тощо);

— загального оцінювання виконаної кваліфікаційної роботи, відповідності якості підготовки здобувача вимогам освітнього ступеня та можливості присвоєння йому відповідної кваліфікації;

— інших питань, які характеризують професійні якості здобувача.

Негативне оцінювання роботи, яке може бути висловлене у рецензії, не є підставою для недопущення її до захисту в екзаменаційній комісії.

4. СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота реалізується шляхом глибокого вивчення та аналізу спеціальної літератури вітчизняних і зарубіжних авторів у відповідній галузі. Крім того, вона передбачає засвоєння передового досвіду щодо обраної проблеми та проведення власних науково-теоретичних та експериментальних досліджень реального об'єкта з метою вирішення поставлених професійних задач.

Кваліфікаційна робота складається з текстової частини та, за потреби, ілюстративної (графічної) частини. Крім того, під час захисту роботи може використовуватися додатковий демонстраційний матеріал у формі електронних засобів (мультимедійна презентація, відеоматеріали, стимульний матеріал психодіагностичних методик тощо). Рекомендований обсяг кваліфікаційної роботи магістра становить 70–85 аркушів формату А4 без додатків.

Структурна частина	Обсяг	Примітка
Титульна сторінка	1 с.	За зразком, наведеним у додатку А
Завдання на кваліфікаційну роботу	2 с.	За зразком, наведеним у додатку Б
Анотація	1–2 с.	Українською та англійською мовами
Зміст	1 с.	Заголовки з номерами початкових сторінок
Перелік умовних позначень	за потреби	Символи, одиниці, скорочення і терміни
Вступ	3–4 с.	Науковий апарат дослідження
Розділ 1. Теоретичний	18–22 с.	Не більше 30 % обсягу основної частини

Структурна частина	Обсяг	Примітка
Розділ 2. Методологічний	20–24 с.	Програма та методи емпіричного дослідження
Розділ 3. Емпіричний	18–22 с.	Опис, аналіз та інтерпретація результатів
Висновки	3–4 с.	Відповіді на всі завдання дослідження
Список використаних джерел	4–6 с.	Не менше 50 джерел
Додатки	без обмежень	Допоміжні та ілюстративні матеріали

Вступ кваліфікаційної роботи

У вступі кваліфікаційної роботи зазначаються: проблема, що потребує визначення, ступінь її дослідження; обґрунтовується актуальність обраної теми, мета та завдання; формулюється об'єкт і предмет дослідження, елементи наукової новизни, практична значущість, методи наукових досліджень, апробація результатів дослідження на базах практики, у закладах освіти, охорони здоров'я, соціальних службах, а також на наукових конференціях і в публікаціях (за наявності).

Потрібно чітко формулювати мету роботи, лаконічно зазначати завдання, що необхідно вирішити для її досягнення. Доцільно виділити нові наукові положення або практичні рекомендації, які запропоновані у дослідженні здобувачем особисто. Якщо за результатами дослідження здобувач виступав на наукових конференціях, має публікації в наукових виданнях, це слід зазначити у вступі.

Актуальність теми подається у вигляді критичного аналізування стану розробленості проблеми та напрямів її розв'язання, обґрунтування потреби психологічної науки й практики в таких дослідженнях.

Об'єкт дослідження — психічне явище, процес або властивість (поведінка, діяльність, учинок, взаємодія людей у малих і великих соціальних групах тощо), що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення. Предмет — та частина об'єкта, на яку безпосередньо спрямоване дослідження: конкретні властивості, зв'язки, чинники або закономірності виникнення, функціонування й розвитку досліджуваного психічного явища; саме предмет визначає тему кваліфікаційної роботи.

Основна частина

Основна частина кваліфікаційної роботи складається з трьох розділів: теоретичного, методологічного та емпіричного, які, своєю чергою, поділяються на підрозділи, пункти, підпункти тощо. Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом вибраного напряму й обґрунтуванням застосованих методів досліджень. У кінці кожного розділу формулюють висновки зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу звільнити загальні висновки від другорядних подробиць. Зміст розділів основної частини повинен точно відповідати темі роботи і повністю її розкривати.

У першому розділі (теоретичному) відображені результати теоретичного дослідження, що ґрунтуються на ретельному і глибокому аналізі науково-психологічної літератури з обраної проблематики. Перш за все визначають основний категоріальний апарат дослідження — окреслюють основні поняття (сюди обов'язково входять об'єкт і предмет дослідження), визначають їх науковий зміст шляхом аналізу різних теоретичних підходів або концепцій. Спочатку слід дати загальну характеристику факту або явища, яке вивчається, взятого в цілому, і лише потім — характеристику окремих його частин, структурних компонентів, функцій, властивостей тощо, поступово переходячи до розкриття специфіки власне предмета дослідження. На основі опрацьованої наукової літератури, як класичних творів, так і останніх наукових публікацій з обраної теми, необхідно показати логіку своїх розмірковувань, теоретичних побудов, сформулювати дослідницьку гіпотезу. Бажано закінчити цей розділ коротким резюме щодо розглянутих теоретичних положень, які лягли в основу подальшого емпіричного дослідження. Загальний обсяг теоретичного розділу не повинен перевищувати 30 % обсягу основної частини роботи.

У другому розділі (методологічному), як правило, визначають і обґрунтовують вибір принципів та напрямів дослідження, описують організацію емпіричної перевірки висунутої гіпотези. Обирають можливі

шляхи побудови емпіричної перевірки того гіпотетичного конструкту, який був визначений у результаті теоретичного дослідження. У цьому розділі розробляють загальну програму проведення емпіричного дослідження, а також описують обрані дослідницькі методи — як правило, організаційні та емпіричні (методи збору даних) — і обґрунтовують доцільність використання кожного окремого методу або методики. Вибір методів дослідження обумовлений особливостями об'єкта і предмета дослідження та поставленими цілями. При виборі методик слід враховувати можливості та обмеження кожної з них, перш за все за точністю та надійністю фіксації вираженості досліджуваних якостей.

Емпіричний інструментарій повинен бути підібраний таким чином, щоб кількість методик була мінімально достатньою для повного та вичерпного дослідження психічного феномену і для розв'язання поставлених завдань. Водночас дослідження не повинно бути перевантаженим надмірною кількістю методик, які, по суті, дублюють одна одну. У цьому розділі докладно описують програму проведення (планування) емпіричного дослідження — підбирають та обґрунтовують вибірку, її характеристики, якісний та кількісний склад; методичний інструментарій; форми отримання результатів; а також послідовність етапів (хід) емпіричного дослідження.

Третій розділ (емпіричний) являє собою вичерпний опис, аналіз та інтерпретацію результатів емпіричного дослідження. Кожний етап або блок емпіричних даних аналізується окремо, з чітким описом тих методів обробки даних — якісних або методів математичної статистики, — які використовувались у даному випадку, причому слід обґрунтувати доцільність їх використання та відповідність поставленій меті (завданню) дослідження. Далі наводять безпосередні результати обробки, описують їх та представляють у наочному, зручному для швидкого перегляду та розуміння вигляді, наприклад у вигляді гістограм, діаграм або таблиць. Далі описані результати аналізують, систематизують, інтерпретують, причому інтерпретація повинна

спиратися більшою частиною на ті теоретичні викладки, що були наведені у першому та другому розділах.

У цьому розділі необхідно оцінити ступінь повноти розв'язання поставлених завдань, достовірності одержаних результатів, порівняти їх з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних праць, обґрунтувати необхідність додаткових досліджень, пояснити негативні результати. Якщо емпіричне дослідження передбачає і формувальний етап (формувальний експеримент, проведення тренінгової або психокорекційної роботи), тоді методологічну частину і опис результатів попереднього вимірювання об'єднують у другий розділ, а у третьому розділі наводиться план, хід і результати власне експерименту, опис програми корекційно-розвивальної роботи та результати її впливу. Докладно описують програму формувального впливу, умови, групи досліджуваних (обов'язкова наявність мінімум двох груп: експериментальної і контрольної), отримані результати, а також статистичне обґрунтування цих результатів. У кваліфікаційній роботі магістра формувальний етап дослідження є бажаним, але не обов'язковим. Загальний обсяг розділів основної частини не повинен перевищувати 90–95 % від загального обсягу тексту.

Висновки, список джерел і додатки

Висновки містять найважливіші одержані в роботі наукові та практичні результати. Висновки пишуться до всієї роботи в цілому, є лаконічними, але максимально місткими змістовно «відповідями» на всі питання, поставлені у завданнях дослідження (обсяг 3–4 сторінки). У висновках повинні бути відображені короткий аналіз актуальності проблеми, звіт про виконану теоретичну і емпіричну дослідницьку роботу, підтвердження (або непідтвердження) висунутої гіпотези емпіричного дослідження, окреслення значення отриманих результатів для науки і практики та визначення перспектив подальшого дослідження.

Наприкінці кваліфікаційної роботи наводиться перелік використаних джерел. Усі джерела вказуються мовою видання. Під час складання переліку

використаних джерел необхідно дотримуватись ДСТУ 8302:2015. Перелік використаних джерел слід розміщувати одним із таких способів: у порядку згадування в тексті (найбільш зручний у використанні); в алфавітному порядку прізвищ авторів наукових творів; у хронологічному порядку. До бібліографії слід включати джерела, на які у тексті є посилання, а також ті, які використано при викладі конкретних наукових положень. Бібліографія складається з переліку законодавчих актів, нормативних матеріалів, вітчизняної та зарубіжної наукової і спеціальної літератури, фахових видань, фахових інформаційних ресурсів Інтернету у сфері психології, а також підручників і навчальних посібників.

У додатках наводяться допоміжні матеріали: копії документів, витяги із законодавчо-нормативних документів, звіти, інструкції, положення, правила, результати досліджень, громіздкі таблиці, рисунки тощо.

5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Текст основної частини кваліфікаційної роботи поділяється на розділи та підрозділи згідно з планом, затвердженим у завданні на виконання кваліфікаційної роботи. Текст роботи має бути надрукований на одній стороні стандартного білого аркуша формату А4 (210 × 297 мм).

Параметр	Значення
Формат	А4 (210 × 297 мм), односторонній друк
Обсяг	70–85 сторінок без додатків
Шрифт	Times New Roman, 14 пт
Інтервал	1,5
Поля	ліве 30 мм, праве 15 мм, верхнє та нижнє 20 мм
Абзацний відступ	1,25 см
Нумерація сторінок	Наскрізна, арабськими цифрами у правому верхньому куті без крапки; проставляється починаючи зі «ВСТУПУ»
Заголовки розділів	Великими літерами жирним шрифтом, симетрично до тексту, без крапки та перенесень
Нумерація розділів	Після слова «РОЗДІЛ» без крапки (РОЗДІЛ 1); підрозділи — 1.1, 1.2
Рисунки	У межах розділу (рис. 3.1), назва під рисунком по центру

Параметр	Значення
Таблиці	У межах розділу (Таблиця 3.3), напис над правим верхнім кутом, назва — над таблицею
Посилання в тексті	У квадратних дужках із зазначенням джерела та сторінки: [27, с. 95]
Бібліографічні описи	ДСТУ 8302:2015, не менше 50 джерел
Додатки	Великими літерами української абетки, крім Ґ, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь

Структурні елементи та заголовки

Кожний розділ, у тому числі вступ, висновки, бібліографію, додатки, слід розпочинати з нової сторінки. Не допускається розміщувати назву підрозділу або пункту у нижній частині сторінки, якщо після неї вміщується лише один рядок тексту. Структурні елементи АНОТАЦІЯ, ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ не нумерують як розділи та друкують великими літерами жирним шрифтом симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки). Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх поділяють крапкою. Перенесення слів у заголовку розділу не допускається. Відстань між заголовком і подальшим чи попереднім текстом має бути не менше ніж 2 рядки.

Номер розділу ставиться після слова «РОЗДІЛ» без крапки, а потім з нового рядка друкують заголовок розділу великими літерами (наприклад, РОЗДІЛ 1). Підрозділи як складові частини розділу нумерують у межах кожного розділу окремо. Номер підрозділу складається з номера відповідного розділу та номера підрозділу, відокремлених крапкою. Після номера підрозділу крапку не ставлять, наприклад 1.1, 1.2. Далі наводять заголовок підрозділу, який друкують маленькими літерами (крім першої великої) жирним шрифтом з абзацного відступу.

Титульний аркуш входить до загальної нумерації та вважається першою сторінкою, але номер сторінки на ньому не ставлять. На титульному аркуші, аркушах завдання та аркуші змісту номер не ставиться; нумерація сторінок проставляється починаючи зі «ВСТУПУ».

Ілюстрації

Зміст ілюстрацій повинен доповнювати текст кваліфікаційної роботи, поглиблювати розкриття суті явища, наочно ілюструвати думки автора, і тому в тексті на кожну з них повинно бути посилання з коментарем. Ілюструвати кваліфікаційну роботу необхідно, враховуючи загальний задум, не використовуючи ілюстрації, які стосуються другорядних деталей тексту. Кожна ілюстрація має відповідати текстові, а текст — ілюстрації.

Ілюстрації (схеми, графіки тощо) слід подавати у роботі безпосередньо після тексту, де їх згадано вперше, або на наступній сторінці. Якщо вони містяться на окремих сторінках роботи, їх включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрація позначається словом «Рис.», яке разом з назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних по центру сторінки. Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках: номер складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад рис. 3.1 — перший рисунок третього розділу. Вище і нижче кожного рисунка потрібно залишати один вільний рядок.

Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, має бути оформленим у вигляді таблиці. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці. Таблиці нумерують арабськими цифрами в межах розділу. Над правим верхнім кутом таблиці перед заголовком розміщують напис «Таблиця» і вказують номер, що складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад «Таблиця 3.3» (третя таблиця третього розділу).

Таблиці наводять безпосередньо після тексту, де про них згадується вперше, або на наступній сторінці; на них має бути посилання у тексті. Громіздкі таблиці краще розмістити у додатках. У випадку перенесення

таблиці на наступну сторінку не повторюють повністю макет таблиці, а замінюють назви граф цифрами і вказують «Продовження табл. …» без повторення її повної назви. Заголовки граф пишуть з великої літери, підзаголовки — з малої, якщо вони утворюють одне речення із заголовком. У кінці заголовків граф крапку не ставлять. У таблицях слід обов'язково зазначати одиниці вимірювання; якщо всі одиниці вимірювання однакові для всіх показників таблиці, вони наводяться у заголовку. Числові величини в таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Вище і нижче кожної таблиці потрібно залишати один вільний рядок.

Оформлення додатків

Додатки оформлюють як продовження основного тексту і розміщують у тому ж порядку, у якому їх згадують у тексті. Кожен додаток має починатися з нової сторінки і мати заголовок. У правому верхньому куті малими літерами з першої прописної пишуть слово «Додаток». Додатки позначають послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Ґ, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь (наприклад, додаток А, додаток Б). Єдиний додаток позначається як додаток А.

Додатки до кваліфікаційної роботи мають містити інформаційні матеріали, що становлять базу аналітичних досліджень згідно з обраною темою. Крім того, у додатки доцільно включати допоміжний матеріал, потрібний для повноти сприйняття кваліфікаційної роботи магістра:

— бланки, стимульний матеріал і протоколи використаних психодіагностичних методик;

— зведені таблиці первинних (сирих) емпіричних даних, програми тренінгових, психокорекційних чи просвітницьких занять;

— проміжні математичні доведення, формули, розрахунки;

— таблиці допоміжних цифрових даних;

— інструкції, методики, опис алгоритмів і процедур статистичного опрацювання даних, що розроблені у процесі виконання кваліфікаційної роботи магістра;

— ілюстрації допоміжного характеру.

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад: «А.2» — другий розділ додатка А; «В.3.1» — перший підрозділ третього розділу додатка В. Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені у додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: «Рис. Д.1.2» — другий рисунок першого розділу додатка Д. Якщо зміст додатка не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці у верхньому правому куті зазначається «Продовження додатка …».

6. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Відповідно до календарного плану підготовки кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти повинен подавати її текст частинами на перегляд науковому керівнику, а в установлений графіком кінцевий термін подати завершену кваліфікаційну роботу для отримання письмового відгуку.

До проведення попереднього захисту на кафедрі випускник повинен додати до кваліфікаційної роботи рецензію. У ній має бути засвідчено достовірність наведеної інформації, правдивість фактичних даних, самостійність дослідження, практичну значущість і перспективи впровадження рекомендацій. На попередньому захисті кафедрою обов'язково перевіряється самостійність виконання роботи її автором.

Кваліфікаційна робота підлягає перевірці на наявність академічного плагіату в порядку, встановленому Положенням про академічну доброчесність університету. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Після захисту кваліфікаційна робота розміщується на сайті університету або його структурного підрозділу чи в репозитарії університету.

Матеріали, що додаються до роботи

— ілюстративний матеріал до захисту (мультимедійна презентація, 10–15 слайдів, у роздрукованому варіанті);

— відгук наукового керівника;

— рецензія.

Процедура захисту

Захист кваліфікаційної роботи має підтвердити необхідний рівень знань випускника, його вміння репрезентувати результати дослідження. Дата захисту визначається графіком засідань екзаменаційної комісії, що затверджується ректором і доводиться до відома голови та членів екзаменаційної комісії і випускників. Процедура захисту кваліфікаційної роботи складається з:

— короткого (до 15 хвилин) повідомлення автора, у якому доповідаються мета дослідження, його основні положення, наукова і практична цінність, основні результати, висновки та пропозиції;

— відповідей на запитання членів екзаменаційної комісії;

— відповідей на зауваження наукового керівника та рецензентів;

— підведення підсумків захисту кваліфікаційної роботи.

За необхідності здобувач вищої освіти готує та подає кожному члену екзаменаційної комісії роздатковий матеріал, у якому наводяться цифрові дані, графічні ілюстрації тощо, на які він посилається у виступі. За результатами захисту кваліфікаційної роботи екзаменаційна комісія ухвалює рішення щодо оцінки роботи та її захисту, про присвоєння кваліфікації магістра з відповідної спеціальності і видачу диплома. Результати захисту кваліфікаційних робіт оголошують у день засідання екзаменаційної комісії після оформлення протоколу.

Таблиця 1

Переведення оцінки за 100-бальною системою у оцінку за шкалою ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС
відмінно	90–100	A
добре	82–89	B
	74–81	C

Оцінка за національною шкалою	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС
задовільно	64–73	D
	60–63	E
незадовільно (з можливістю повторного захисту)	35–59	FX
незадовільно (з обов'язковим повторним виконанням роботи)	0–34	F

Випускники, які мають не менше 75 відсотків відмінних оцінок з усіх навчальних дисциплін і практичної підготовки за умови оцінок «добре» з інших дисциплін і відмінних оцінок за результатами атестації, згідно з рішенням екзаменаційної комісії отримують диплом з відзнакою та можуть бути рекомендовані до навчання в аспірантурі.

Здобувачі вищої освіти, які не захистили кваліфікаційні роботи, мають право на її захист протягом наступних трьох років. Таким здобувачам не видається диплом магістра, а лише довідка про проходження навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістра.

7. ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

1. Стресостійкість психолога як фактор його професійного становлення.
2. Психологічні особливості міжпрофесійної взаємодії фахівців соціальної сфери.
3. Психологічна готовність до роботи з батьками дітей з особливими потребами в дистанційному навчанні (в загальноосвітньому просторі, в умовах війни тощо).
4. Система роботи практичного психолога з вразливими категоріями людей в умовах війни.
5. Психолого-методичні умови оптимального спілкування дорослого з дитиною.
6. Особливості рольового репертуару сучасного фахівця психології.
7. Особливості надання психологічної допомоги в кризових ситуаціях.

8. Розвиток індивідуального когнітивного стилю підлітків (старших підлітків, старшокласників, студентів закладів вищої освіти).

9. Психологічні особливості онлайн-консультування членів сімей військовослужбовців.

10. Специфіка групових форм психологічного супроводу для внутрішньо переміщених осіб у закладах освіти.

11. Використання майндфулнес-орієнтованої когнітивної терапії в корекції тривожних розладів (обрати вікову та гендерну групу для дослідження).

12. Психолого-педагогічні аспекти розвитку міжособистісних відносин обдарованих підлітків.

13. Особистісні детермінанти розвитку інтелектуальної обдарованості старшокласників.

14. Ціннісна детермінація становлення обдарованої особистості в інклюзивному освітньому середовищі.

15. Емпатична готовність майбутнього учителя до професійної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі.

16. Формування ціннісних орієнтацій підлітка в умовах ситуації морального вибору.

17. Особистість як об'єкт клініко-психологічного дослідження.

18. Нейропсихологія лідерства: гендерний аспект.

19. Сучасні підходи до корекції та терапії невротичних розладів.

20. Коучингові технології як засіб профілактики криз професійного розвитку.

Примітка. Здобувач вищої освіти має право обґрунтовано запропонувати власну тему кваліфікаційної роботи за погодженням із науковим керівником та кафедрою.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти та документи

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19.

2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18.

3. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17.

4. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 01.11.2024 № 1021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1021-2024-п.

5. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти: затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 № 564 (зі змінами). URL: https://mon.gov.ua.

6. Етичний кодекс психолога: ухвалений І Установчим з'їздом Товариства психологів України 20 грудня 1990 р.

7. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.

Рекомендована наукова та навчально-методична література

8. Бочелюк В. Й., Нечипоренко В. В., Позднякова О. Л. та ін. Методика та організація наукових досліджень з психології: навч. посіб. 3-тє вид., переробл. і допов. Київ: КНТ, 2024. 384 с.

9. Використання технологій психотерапії при наданні допомоги постраждалим із посттравматичним стресовим розладом: практ. посіб. / Я. М. Омельченко, З. Г. Кісарчук, Т. С. Гурлєва та ін. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2023. 256 с.

10. Зливков В. Л., Лукомська С. О., Неймайєр Р. Терапія горя. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2021. 259 с.

11. Зливков В. Л., Завгородня О. В., Лукомська С. О. та ін. Формування мілітарної ідентичності учнів України в умовах воєнного часу. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2025. 157 с.

12. Карамушка Л. М., Креденцер О. В., Терещенко К. В. та ін. Психолого-організаційні детермінанти забезпечення психологічного здоров'я персоналу освітніх організацій в умовах соціальної напруженості: монографія. Київ; Львів: Видавець Вікторія Кундельська, 2021. 278 с.

13. Карамушка Л. М., Креденцер О. В., Терещенко К. В. та ін. Технології забезпечення психічного здоров'я та благополуччя освітнього персоналу в умовах війни та післявоєнного відновлення: монографія. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2024. 288 с.

14. Моляко В. О., Гулько Ю. А., Ваганова Н. А. та ін. Функціонування творчого мислення в інформаційно-віртуальному просторі суб'єкта: монографія. Київ; Львів: Видавець Вікторія Кундельська, 2021. 194 с.

15. Моляко В. О., Гулько Ю. А., Ваганова Н. А. та ін. Функціонування творчого мислення в умовах інформаційної невизначеності: монографія. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2024. 204 с.

16. Омельченко Я. М. та ін. Психотехнології допомоги вимушено переміщеним особам: метод. посіб. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2025. 329 с.

17. Піроженко Т. О. та ін. Психологічна стійкість дитини дошкільного віку: визначення та підтримка розвитку: метод. рек. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2025. 162 с.

18. Прайтлер Б. На їхньому боці. Психосоціальна робота з травмованими біженцями / пер. з нім. Д. Мелашенко, Т. Супрун. Львів: ВНТЛ-Класика, 2022. 156 с.

19. Психологічна допомога військовим. Київ: Видавництво психологічної літератури «Психобук», 2022. 124 с.

20. Розвиток життєвої компетентності особистості в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення України: монографія / Н. В. Чепелєва, М. Л. Смульсон, С. Ю. Рудницька та ін.; за ред. Н. В. Чепелєвої. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2025. 207 с.

21. Смульсон М. Л., Дітюк П. П., Коваленко-Кобилянська І. Г. та ін. Психологічні механізми становлення суб'єктності дорослих у віртуальному просторі: монографія. Київ; Львів: Видавець Вікторія Кундельська, 2021. 180 с.

Електронні ресурси

22. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: офіційний вебсайт. URL: http://www.nbuv.gov.ua.

23. Цифрова бібліотека НАПН України: інституційний репозитарій. URL: https://lib.iitta.gov.ua.

24. Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України: офіційний вебсайт. URL: https://psychology-naes-ua.institute.

25. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти: офіційний вебсайт. URL: https://naqa.gov.ua.

ДОДАТОК А

Зразок титульної сторінки кваліфікаційної роботи

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА»

Навчально-науковий інститут права та соціально-гуманітарних наук

Кафедра публічного урядування, практичної психології та гостинності

Освітній ступінь «магістр»

Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність С4 «Психологія»

Освітньо-професійна програма «Практична психологія»

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему

«_____»

Виконав здобувач вищої освіти:
_____
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Науковий керівник:
_____
(науковий ступінь, вчене звання,
Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Рецензент:
_____
(науковий ступінь, вчене звання,
Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Кваліфікаційна робота допущена до захисту
протокол № _____ від «___» _____ 20___ р.

_____ _____
(підпис) (науковий ступінь, вчене звання,

Ім'я ПРІЗВИЩЕ завідувача кафедри)

ДОДАТОК Б

Зразок завдання на кваліфікаційну роботу

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА»

Навчально-науковий інститут права та соціально-гуманітарних наук

Кафедра публічного урядування, практичної психології та гостинності

Освітній ступінь «магістр»

Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність С4 «Психологія»

Освітньо-професійна програма «Практична психологія»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
_____
«___» _____ 20___ р.

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

_____

1. Тема роботи «_____
_____».

Керівник роботи _____

2. Термін подання роботи «___» _____ 202__ р.

3. Вихідні дані до роботи _____
_____

4. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань, які потрібно розробити):
_____
_____

5. Перелік ілюстративного матеріалу (додатків) _____
_____

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	ПРІЗВИЩЕ, ініціали та посада консультанта	Завдання видав (підпис, дата)	Завдання прийняв (підпис, дата)
1			
2			
3			

7. Дата видачі завдання «_____» _____ 20___ р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання	Примітка
1	Опрацювання літератури за темою роботи та складання плану		
2	Написання першого розділу		
3	Написання другого розділу		
4	Написання третього розділу		
5	Підведення підсумків та формулювання висновків		
6	Оформлення роботи		
7	Попередній захист на кафедрі, перевірка роботи на академічний плагіат, отримання відгуку та рецензії		

Здобувач вищої освіти _____ _____
(підпис) (ПРІЗВИЩЕ та ініціали)

Науковий керівник _____ _____
(підпис) (ПРІЗВИЩЕ та ініціали)